

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА БАНКА

БНБ - 193982 / 22.12.2025

УТВЪРЖДАВАМ:

ПЕТЪР ЧОБАНОВ
ПОДУПРАВИТЕЛ, РЪКОВОДЕЩ
УПРАВЛЕНИЕ „БАНКОВО“

УКАЗАНИЯ

**ЗА ПОДАВАНЕ И ПОЛУЧАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ЦЕНТРАЛНИЯ
КРЕДИТЕН РЕГИСТЪР НА БНБ**

София, 2025 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите указания регламентират реда за подаване и получаване на информация в/от Централния кредитен регистър (ЦКР) на Българската народна банка (БНБ) от институциите и лицата, включени в ЦКР, съгласно Глава втора от Наредба № 22 за ЦКР, наричани по-долу отчетни единици:

1. банките и клоновете на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната;

2. финансовите институции, регистрирани по чл. 3а от Закона за кредитните институции (ЗКИ), извършващи дейности по чл. 2, ал. 2, т. 6, 7 или 12, или по чл. 3, ал. 1, т. 3 от същия закон, с изключение на чуждестранните финансови институции, които извършват директно дейност на територията на Република България;

3. платежните институции и дружествата за електронни пари, вписани в публичните регистри на БНБ по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), отпускащи кредити по реда на чл. 21 от същия закон;

4. доставчиците на услуги за колективно финансиране, с изключение на чуждестранните доставчици, които извършват директно дейност на територията на Република България;

5. купувачите на кредити по чл. 7 от Закона за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити (ЗЛОККК), които придобиват вземания по необслужвани кредити, предоставени от кредитни институции;

6. лицата, обслужващи кредити, лицензирани по чл. 9 от ЗЛОККК.

Чл. 2. (1) В ЦКР подлежат на отчитане кредитите съгласно § 1, т. 2 от Допълнителни разпоредби на Наредба № 22 за ЦКР.

(2) Кредитите по ал. 1 се отчитат в ЦКР, независимо от размера им, с изключение на кредитите, посочени в чл. 5, ал. 2 от Наредба № 22 за ЦКР.

Чл. 3. Отчетните единици събират и подават към ЦКР информация за всички кредити и за настъпилите изменения по тях до окончателното им погасяване.

Чл. 4. Отчетните единици събират и подават към ЦКР информация за лица, които са съдлъжници и поръчители по всички активни кредити и за настъпилите изменения по тях до окончателното им погасяване.

II. ПОДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ ЦКР ОТ ОТЧЕТНИТЕ ЕДИНИЦИ

Чл. 5. (1) Входните отчетни форми за ЦКР се подават в поддържана от БНБ Интегрирана информационна система (ИИС) в електронен вид (входни отчетни форми/файлове) при сключване на нов договор за кредит, при изменение на вече сключен договор за кредит и за състоянието по всички активни кредити, както следва:

1. Информация от институциите и лицата по чл. 1 за лицата по кредитни договори се подава, чрез следните отчетни форми:

RELIF_BG_ENTTY_ID;

RELIF_NO_BG_ENTTY_ID_PP;

RELIF_NO_BG_ENTTY_ID_LE;

RELIF_BG_NONREG_BULSTAT;

RELIF_ENTTY_ID_BORR_ID.

2. Информация от институциите по чл. 1, т. 1 за кредитите се подава, чрез следните отчетни форми:

а) текуща информация за всички новоразрешени и изменени кредити:

ANACREDIT_DAILY_EA.

б) месечна информация за текущото състояние по кредитите и корекции на месечните данни за предходни отчетни периоди:

ANACREDIT_MONTHLY_EA;

ANACREDIT_MONTHLY_CL_EA.

в) при необходимост от бърза корекция на състоянието по кредити:

ANACREDIT_QUICKFIX_EA.

г) при необходимост от обвързване на стар и нов договор:

ANACREDIT_LINKED_CONTRACT_EA.

3. Информация от институциите и лицата по чл. 1, т. 2-6 за кредитите се подава чрез следните отчетни форми:

а) текуща информация за всички новоразрешени и изменени кредити:

ANACREDIT_DAILY_FI_EA.

б) месечна информация за текущото състояние по кредитите и корекции на месечните данни за предходни отчетни периоди:

ANACREDIT_MONTHLY_FI_EA;

ANACREDIT_MONTHLY_CL_FI_EA;

в) при необходимост от бърза корекция на състоянието по кредити:

ANACREDIT_QUICKFIX_FI_EA.

г) при необходимост от обвързване на стар и нов договор:

ANACREDIT_LINKED_CONTRACT_FI_EA.

(2) Информацията по ал. 1, т. 2, буква а) и т. 3 буква а) се подава в ИИС за ЦКР в срок до 2 работни дни, считано от датата на сключване на договора или изменението.

(3) Информацията по ал. 1, т. 2 буква б) и т. 3 буква б) се подава ежемесечно до 15-то число на месеца, следващ отчетния период към последната дата на отчетния месец. Когато 15-то число е почивен ден, месечната информация се подава на първия работен ден след 15-то число. Отчетните единици подават в същия срок и информация за извършените корекции по кредити на техни клиенти за предходни отчетни периоди.

(4) Първите месечни данни на новорегистрираните отчетни единици по ал. 3 се подават за отчетния месец, през който са заредени първоначалните текущи данни по ал. 2.

(5) Всяка отчетна единица може да подаде месечна информация към текущия отчетен период, само ако е подала месечните си данни към предходния отчетен период.

(6) Институциите и лицата по чл. 1 предоставят отчетните форми за лицата по кредитни договори, в съответствие с *Методологически изисквания за отчитане на данните за целите на Регистър на лицата, институциите и филиалите (РеЛИФ)*, където са описани отчетните правила и особеностите за попълване на всяка от тях (*Приложение № 1*).

(7) Институциите и лицата по чл. 1 предоставят отчетните форми за кредитите в съответствие с *Методологическите изисквания за отчитане на данните за целите на Централния кредитен регистър и статистиката на подробните аналитични данни за кредитите и кредитния риск (АнаКредит)*, където са описани отчетните правила и особеностите за попълване на всяка от тях (*Приложение № 2*).

(8) При необходимост от промяна или корекция на вече представена пред БНБ отчетна форма, се подава нова коригираща отчетна форма.

(9) Коригиращият отчет съдържа цялата информация за отчетния период и замества изцяло данните, подадени с първоначалния или предходния коригиращ отчет.

Чл. 6. (1) В ИИС на БНБ се извършва софтуерна проверка и контрол за пълнота и достоверност на подадените индивидуализиращи данни за клиентите, както и контрол на подадената информация (формален, логически и за цялостност), като длъжностните лица от отчетните единици имат възможност да следят резултатите от него.

(2) При установяване на грешки, входните данни не се зареждат в ЦКР до отстраняване на грешните записи от отчетната единица.

Чл. 7. Подаването на информация в ИИС за целите на ЦКР се извършва по електронен път от длъжностните лица, определени от отчетната единица по реда на чл. 56, ал. 13 от ЗКИ.

Чл. 8. Входните отчетни форми/файлове за подаване на информация в ИИС за целите на ЦКР трябва да отговарят на *„Техническо ръководство за работа в Интегрираната информационна система на БНБ“ (Приложение № 3)*.

III. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ЦКР НА ОТЧЕТНИТЕ ЕДИНИЦИ

Чл. 9. (1) В ИИС се обобщава информацията за общата кредитна задължняlost на клиентите ежемесечно до 20-то число на месеца, следващ отчетния месец и се предоставя в електронен вид на отчетните единици. Когато 20-то число е почивен ден, обобщената информация се предоставя на първия работен ден след 20-то число. В обобщената информация не се предоставят данни за наименованието на институциите, отпуснали кредитите.

(2) В ИИС отчетните единици получават информацията по ал. 1 за общата сума на разрешените кредити за всеки подаден от тях клиент.

(3) В ИИС се съхраняват файловете по ал. 2 за общата кредитна задължняlost на клиентите за срок от един месец.

(4) Информация от ИИС за целите на ЦКР се предоставя на длъжностните лица, определени от отчетната единица по реда на чл. 56, ал. 13 от ЗКИ.

Чл. 10. (1) В ИИС за целите на ЦКР се осигурява възможност за получаване на информация, от отчетните единици, както следва:

1. Справка за кредитна задължняlost на едно лице (екранна форма в pdf формат), (Приложение № 4);

2. Справка за кредитна задължняlost на едно лице чрез технология за автоматично подаване на заявка и получаване на информация за кредитна задължняlost на кредитополучател (автоматичен интерфейс) в JSON формат (Приложение №4);

3. Справка за брой проверки, направени за едно лице чрез достъп по електронен път до ЦКР (Приложение № 5).

4. Електронна фактура за извършени справки от ЦКР;

5. Други справки, при наличие на правно основание.

(2) Справка за кредитна задължняlost на лице по кредитен договор се издава въз основа на информацията, която се съдържа в ИИС за целите на ЦКР, към момента на генерирането.

(3) Банка с отнет или обезсилен лиценз има ограничен достъп до информацията в ЦКР, съгласно чл. 8, ал. 2 от Наредба № 22 за ЦКР. Длъжностните лица от тези банки могат да проверяват само клиенти, които имат сключен договор за кредит с банката и съответно са подадени като лица по кредитни договори в ЦКР.

Чл. 11. Ако отчетна единица не зареди месечната си информация в указаните в чл. 5 срокове или подава информация, която не отговаря на изискванията по Наредба № 22 за ЦКР, БНБ преустановява достъпа ѝ (след 20-о число на месеца) до зареждането на необходимата входна информация и отчетната единица не получава месечните файлове с обобщена информация за общата кредитна задлъжнялост на кредитополучателите си.

Чл. 12. В ИИС за целите на ЦКР се предоставя достъп до обобщени справки за кредитите в отчетната единица или за цялата банкова и финансова система по следните показатели:

- По валути;
- По отрасли (икономическа дейност);
- По период на просрочие;
- По срочност на кредитния договор;
- По остатъчен срок за издължаване;
- По отрасли и период на просрочие;
- По диапазон на разрешената сума и вид на кредита;
- По тип на кредитополучателя и диапазон на разрешената сума;
- По период на просрочие и диапазон на балансовата експозиция;
- Потребителски кредити по период на просрочие и диапазон на разрешената сума;
- Новоразрешени кредити по вид на кредита.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Неразделна част от настоящите указания, са следните приложения:

1. Методологически изисквания за отчитане на данните за целите на Регистъра на лицата, институциите и филиалите (РеЛИФ) (Приложение № 1);
2. Методологически изисквания за отчитане на данните за целите на Централния кредитен регистър и статистиката на подробните аналитични данни за кредитите и кредитния риск (АнаКредит) (Приложение № 2);
3. Техническо ръководство за работа в Интегрираната информационна система на БНБ (Приложение № 3);

4. Справка за кредитна задлъжнялост към Описание на автоматизираните услуги за справки за кредитна задлъжнялост от Интегрираната информационна система на Българската народна банка (Приложение № 4);
5. Справка за брой проверки, направени за юридическо или физическо лице за период от отчетните единици чрез достъп по електронен път до ЦКР (Приложение № 5);
6. Заявление за повторна корекция на данни в Централния кредитен регистър (Приложение № 6).

§ 2. До 31.01.2026 г. информацията по чл. 5, ал. 2 се подава в срок до 5 работни дни, а считано от 01 февруари 2026 г. в срок до 2 работни дни.

§ 3. Настоящите Указания са издадени от подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, на основание чл. 5, ал. 1 и § 6 от Преходните и заключителните разпоредби на Наредба № 22 на БНБ от 16 юли 2009 г. за Централния кредитен регистър и влизат в сила от 01.01.2026 г.

Указания за подаване и получаване на информация от информационната система на Централния кредитен регистър на БНБ с № БНБ-43305/20.03.2017 г., изменени със Заповед № БНБ-48184/23.04.2019 г. и със Заповед № БНБ-93812/18.08.2023 г. се отменят със заповед на подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, след окончателното преминаване на ЦКР в ИИС.